

Hová lesz a tej.

A tejinség kellős közepette felette érdekes foglalkozni ezzel a kérdéssel, különösen azok után az intézkedések után, melyeket a város hatósága a közélélmzési tüzemmel karölve foganatosított ebben a fontos ügyben. Habár az illetékes faktorok minden tölik telhető módon igyekeztek is enyhíteni a tejellátás bajain, — drákói szigorúságai vorra meg a kávésoktól az ozsonna-kávéhoz szükséges tejmennyiséget, hogy azt a város gyermekei és az erre különösen rászorult betegek között arányosan szétoszthassák, — csak fél munkát végeztek, mert nem tekintettek a kulisszák mögé, hol a rendeletek és hatósági intézkedések sutbadobásával egy páran még mindig vigan üzik a most nagyon is busan jövedelmező foglalkozásukat.

Tudnunk kell, hogy a tanya tejforgalmának központja a Klauzál-téri „tejpiac.“ Boldog időkben itt árulták hatalmas csöbörökben és kannákban a most oly ritka és egyre vizesebb tejet, de ha széttekintünk itt egy hetipiacos napon, mintha minden élet kivesszett volna onnan.

Pedig tévedés. Találunk itt egy kis társaságot, mely szép csöndben, föltűnés nélkül dolgozik és minden, a tanyáról bekerülő tejet elnyel. A tejintézés nem sok fáradságot igénylő munkája bizonyos Börcsök Julcsa kezében fut össze. Öneki hordja ma (mert minden árat megfizet érte) boldog-boldogtalan a tejet kannaszámra. Hogy a dolog föltűnés nélkül menjen, az átvételt a Klauzál-téri 6/a. számú ház udvarán történik, honnan a tej egy része arányos elosztás után kikerül a tejpiacra a tejföls kofák mellé, honnan nemsokára jó fölhabarva mint tejfö (literenkint 5 korona 60 filléres árban) indul hódító körutjára, míg tulnyomó része bizonyos „Kávésoktól“ (a piacon kávé árulók) hatalmas fazekaiba és kannáiba vándorol. A még megmaradó mennyiséget aztán Börcsök Julcsa ökegyelmessége diktátori hangon méri az erre különösen kiválasztotaknak szerény koronáért, vagy még ennél is magasabb árban literenkint. De azért szívesen lemond erről a csekélyiségről is, ha vaaki például szalonnával, tengerivel, liszttel vagy szappannal fizet meg érte.

Ahány tanyai koci, vagy vidéki szerb, sváb termelő tejet hoz a piacra, hogy azt értékesítse, az a Börcsök Julcsától megfogatik és tejhez a közönség már csak az ő kezeiken keresztül juthat (akkor is csak olyanok, akik nem „veszedelmesek“), és ha a fővállalkozó által megszabott árat vagy egyéb természetbeni járulékot megfizetik.

Sokszor voltunk tanui, hogy didergő gyermekek, ványadt, az élettől kikezdett munkásasszonyok sirva rimázkodtak egy kis tejért, de a minden emberi érzésből kivetkőzött kofa vaskos gorombaságokkal fűszerezve akolbolította el őket az utból ugyanakkor, amikor közvetlen mellettük a természetes kofa asszonyok vigan fogyasztották délig a kávé.

A város polgármestere által nemrégien kiadott rendelet 60 dekagrammban állapította meg egy szegedi lakos cukor fejadagját. Tisztelettel kértem most már, hogyan lehet az, hogy ugyanakkor, mikor a nagy házbért

és adót fizető s rengeteg személyzetet foglalkoztató kávésoktól, a tej- és cukorhiányra hivatkozva, megvonták az ozsonna-kávé kiszolgáltatását; amikor én, te, vagy ő egy csepp tej nélkül és havi 60 deka cukorból nyomorgunk; a legnagyobb tejhiány idején, bizonyos kávésoktól a nekik havonként öt kilogrammra megállapított cukormennyiségből naponként 50—60, hetipiacos napon pedig 100—120 liter kávéval alaktassanak? Ehhez, ugyebár egy kevés (5 kilónál minden

esetre több) cukor és egy kevés tej is szükséges. Mennyi éhes csöpp száját lehetne belőle kielégíteni, hány beteget lehetne ebből megmenteni az életnek?

*

Ezekre akartam az illetékes hatóságok figyelmét felhívni, gyors és gyökeres orvoslást kérve, mert azt mégsem lehet tűrni, hogy egyesek meg nem engedett előnyökhöz jussanak a mások rovására ezekben a nehéz időkben, mikor mindenre ugys kétszeres gonddal nehezedik a megélhetés kérdése. (g. d.)

Morajt a harcéri helyzetről.

A Nyugaton, ahol az egész világ véleménye szerint a döntő napokra való előkészület folyik, a mi csapataink ugy az offenzívában, mint a defenzívában megoldották a feladataikat. Még nincs itt az ideje, hogy magukkal ezekkel a feladatokkal behatóan foglalkozzunk. Egyelőre be kell érniük azzal, hogy az angolok, franciák és olaszok többé-kevésbé fantasztikus elabratumait vegyüik tudomásul és a nyilvánosság számára csak annyira hozzáférhetővé tegyüik, amennyire az, egyesek gyöngye idegeire való tekintettel lehetséges. Január közepén Zsekóv tábornok, a bolgár csapatok fővezére nyilatkozott a harcéri helyzetről egy amerikai tisztnek. Tudvalevő, hogy a leleményes amerikaiak a középponti hatalmak iránt érdeklődést szinelve, mindenfelét iparkodtak kikémlelni. Zsekóv tábornok akkor ezeket mondotta:

— Tavasszal, amikor az utak ismét járhatóbbak lesznek és ellenségeinknél Amerikából, Japánból és Angliából új municiószállítmányok halmozódnak fel, ellenségeink támadó kísérleteinek még vadabb fellobogását várjuk.

Közben élesebbé lett a buvárhajóharc és hatása, amelyet ez a fegyver az ellenséges sztratégiára gyakorol, már nem tagadható. Ha az Anglia ellen irányuló főcél gazdasági irányu is,

mellékhatása a főhadiszíntérré mégis a legnagyobb fontosságu.

Már ismételtén rámutattam arra, hogy az angol hadszínterek francia földön és a francia és az olasz front is nem táplálható teljesen a hinterland erejéből. Érttem a táplálást hadi anyaggal, amely a döntéshez szükséges. Ha nem is szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy a muníciónak és fegyvereknek a felhalmozása francia földön már a kiélesedett buvárhajóharc megkezdése előtt jelentős fokra emelkedett.

a részletharcokban naponként folytatott támadások mégis telemesen fogyasztják a készleteket.

A Pester Lloyd tengerészeti munkatársa figyelemreméltó számadást közöl a buvárhajóharcról és a brit hadsereg pótlásáról. Arra az eredményre jut, hogy

Anglia nem képes tartósan ellátni az utánpótló szolgáltatást a rendelkezésére álló segítő eszközökkel.

Ez korábbi megerősítése korábbi állításaimnak. Azt írja: „A felhalmozott készletekkel egy időre ugyan lehetséges a koncentrált formában való hadvezetés, de néhány hónap, sőt talán néhány hét múlva a pótlásra és kiegészítésre nagy mértékben lesz szükség... Mivel azonban az Angliába való beviteli lehetőségek ugyanolyan mértékben csökkentek, a kereskedelmi flotta katonai célokra való teljesítő képessége is csökken, úgy, hogy még az esetben is, ha a hajóternek a buvárhajó-támadások által való megcsökkenése nem is volna várható,

Anglia a közeljövőben arra kényszerül, hogy tábori hadseregének az állományát megfélélni apassza.

Az amerikai hadüzenet még mindig nem jött meg. Ennek legbensőbb okairól nem vagyunk kellően tájékozottak és amit erről irnak és táviratoznak, az csak kombinációkra jogosít. Figyelemreméltónak tartom a stockholmi Nya Daglight Allehanda tengerészeti szakértőjének a véleményét, amit a német-amerikai háboru sejtethető lefolyásáról mondott. Mint katonailag képzett ember kizárólag tengeri háborura gondol. Én már régebben minősítettem Amerikának egy expedíciós háborura való „előkészületeit“ hiúblőffnek. Nevezett tengerészeti szakértő is azon a véleményen van, hogy

Németországnak több eszköz áll rendelkezésére Amerikával szemben, min fordítva

és azt írja: „A háboru alatt Németország buvárhajói által megszakíthatja az amerikai kereskedelmet Európával, vagy legalább is annyira megnehezítheti, hogy végül önmagától szűnik meg. De a német buvárhajók, mint láttuk, magukon az amerikai partokon is veszélyeztetheik a kereskedelmet, sőt érzékenyen meg is károsíthatják. Abban a pillanatban,

amint német buvárhajók amerikai parton mutatkoznak, alig marad az Unio flottája számára más hátra, mint az angol számára, az tudniillik, hogy meghúzódna a védő kikötőkben.“

Olaszországban mindenütt az az aggodalom él, hogy mielőtt a nyugati fronton döntésre kerül a sor, vagy azzal egyidejűleg, Olaszországgal leszámolásra kerülhet a sor.

Március kezdete óta az olasz front ugyancsak megélenkiült. Görz vidékén, nevezetesen Vertojbanál az ellenfelek összemérik a fegyvereiket. Erős tűz után előnyomult haderőket a védők kivetettek legelőző vonalaikból. Néhány nappal később sikerrel járt a császári és királvi csapatok előnyomulása. A tolmeini szakaszon szövetségeseink sikeres hirszerző szolgálatot végeztek. A suganai szakaszon eredménytelen volt az olaszok hirszerző kísérlete. Asiago területén szövetségeseink ismét megmutatták, mit akarnak. Csak Tirol keleti frontján, a San Pellegrino-völgytől északra mutattak ki az olaszok a Cima di Costa della elleni erősebb támadással szemben nagyobb ellenállást.

Az összkép azt a benyomást kelti, hogy nagyobb harcok előestéjén vagyunk.

Azonközben nem tudta a feladatát megoldani az az olasz expedíciós sereg, amelynek a macedóniai hadsereg balszárnán meg kellett volna mentenie Sarnail tábornok helyzetét. Paralovo vidékén verést kapott. Bekövetkezett tehát mindaz, amit a józan